

L'IGUALADÍ

El carlí L. de Clairac, omplí d'inefables voluptats les nostres dretes locals i d'una manera especial els pronois de "Diari d'Igualada"

ÈPOCA VIII

SETMANARI D'ESQUERRA

Núm. III

IGUALADA, 10 DE FEBRER DE 1934

Moments de perill

Diumenge passat, una bafarada de caverna planà per la nostra ciutat. Les forces vives es deixondiren i aspiraren aquell aire enrarí, amb joia i golafreria. Si la lletjor d'ànima fos reflectida per mitjà de la deformació física, diumenge hauríem vist els nostres carrers envaïts d'homenets encorvats i raquífics, d'ulls petits i inquietos llançant guspires d'odi concentrat, de mans petites i dits allargassats que es recargolen neguifosament...

Al matí, al Círcol Mercantil, i, a la tarda, al Centre Tradicionalista, el Sr. Lamamié de Clairac, diputat carlista a les Corts de la República, hi escampà la boira espessa del feixisme amb sengles discursos plens de conceptes emmetzinadors.

Amb ocasió del darrer míting que les esquerres donaren a Barcelona amb la participació d'Azaña i altres republicans, els elements de dreta locals feren escarafalls de catalanisme camuflat i censuraren allò que ells en deien una intrmissió forastera.

I cal remarcar que aleshores els Srs. Azaña, Prieto, Domingo i Casares Quiroga, venien a Catalunya per a respirar els nostres aires, per a omplir-ne els seus pulmons. No venien a contagiar-nos, sinó a contagiar-se. No venien a parlar del d'ací, sinó a recuperar ardidesa per arreglar allò d'allà.

En canvi, ara que un senyor Lamamié de Clairac ha vingut ací a sembrar —encara que inútilment— la llavor de l'agrariisme espanyol, castellà unitarista cent per cent, aquells catalanistes de pell prima, no solament no s'han sentit ferits, sinó que, àdhuc, li han prestat suport i s'hi han engrescat sincerament.

Aquest engrescament és possible que a ells mateixos els hagi produït mitja sorpresa. A nosaltres no. Fa temps que veiem —i amb la República s'ha fet palès i clar com la llum del dia— a la massa dretista de Catalunya profundament descastada. Avui, dintre l'ànima d'aquesta massa, que en Prat de la Riba volia enlairar, les cobejances de classe, els afalacs materialistes, poden més, però molt més que tots els ideals de Pàtria. I si alguns homes de dreta els prediquen i els sustenten encara de bona fe, és evident que la massa de fotes les «Unions Ciutadanes» no els accepta més que com a pretext per a assegurar-se un predomini envilidor.

Però, com que aquest predomini no té arrels de justícia, no ha estat viable dins la nostra Autonomia —que, o serà un règim de llibertat o no serà res— i per això veiem avui ben ras i curt, com el catalanisme és una nosa per aquesta massa dretista que al·ludíem. El catalanisme serà sempre una nosa —i aquesta és la seva major glòria— per a emprar i encobrir ideals concupiscents, antihumans i anticristians.

Els homes de dreta, presoners d'aquests ideals negres —si se'n pot dir ideals—, s'han trobat lògicament divorciats del catalanisme i per això hem dit que no ens ha sorprès gota l'engrescament del remat d'«Unió Ciutadana» aplaudint les bafarades del Lamamié de Clairac.

Aquest senyor —repetim-ho— no vingué a fer altra cosa que a sembrar la llevor d'una hipotètica sucursal dels partits agraris espanyols. Partits netament antiparlamentaris i, per tant, antidemocràtics, que han provocat una situació perillosa per a la República.

El govern de la República en mans dèbils i vacil·lants, ha reencès l'esperit cavernícola de les dretes extremistes i, com llopada famolenca, s'han plantat, amb actitud expectant, davant d'ella, reflectint a la cara el seu instint de llançar-se-li al damunt en el moment triat i desitjat.

Aquest perill evident, que ja ha provocat el primer calfred al Govern Lerroux, principalment en la persona del Sr. Martínez Barrio, ha congriat

una atmosfera de recel a l'esquerra i ha fet esclatar la desesperació de les masses socialistes.

Es possible que, si s'arriba a temps al front d'esquerres peninsulars, els mals averanys perdin negror i la República, retornant al camí del seu iniciament, sigui novament una esperança per al país, pels que produeixen i treballen i donen un profit a la Nació. Que això és el veritable país, senyors de la dreta, com així mateix ho proclamà —ben segur inconscientment— el vostre Lamamié de Clairac en la seva conferència del Círcol Mercantil.

Per si no en teníem prou amb les informacions de la premsa, el senyor Lamamié de Clairac ens ha fet conèixer d'a prop els sentiments primaris i feudalistes de les dretes espanyoles, vergonyosament compartits per les "unions ciutadanes" de casa nostra.

Espanya és un país amb poca gent intel·ligentment conservadora. En aquests moments, això és una gran desgràcia, perquè pot fer fracassar els homes liberals tipus Azaña que, en mig d'aquest marasme de violències, Malden per mantenir els principis humans de la democràcia.

Les dretes espanyoles que avui tenen vot i veu a les corts de la República, porten—amb ben poques excepcions personals—un llast espiritual que les fa incompatibles amb els principis consubstancials al nou règim. Aquells que, de bona fe, confiaren amb una transformació d'aquestes dretes avui constaten el seu error i furguen per sortir de la seva situació compromesa. Els republicans de dreta—ni caldria dir-ho—serien perfectament compatibles amb la República i ningú els negaria bel·ligerància i el dret a col·laborar en la nova feina. Però, ni allà ni ací, les dretes autènticament republicanes s'han pogut obrir camí.

Per l'àmbit de la República hi plana actualment una ombra de mals presagis. Tots els homes verament republicans, de dreta i d'esquerra, en senten el seu pes que aixafa el pit.

Es serà a temps a evitar el naufragi espiritual que amenaça de produir-se?

Els catalans d'esquerra, ben units, podem evitar que el nostre poble hi sigui arrossegat. I, per això, en findrem prou, si arriba el moment, en arborar la nostra bandera juramentant-nos de no abandonar-la per res ni per ningú.

L'aportació femenina a la política

Una gentil comunicació del Club Femení i d'Esports de Barcelona, en la qual se'ns assabenta de com han estat constituïdes la Junta Directiva i les dels Departaments (el d'Actuació Social i el d'Esports) en l'Assemblea General ordinària d'enguany, fa que fixem la nostra atenció molt agradablement en la tasca lloable i meritòria que duu a terme l'esmentada associació femenina, i, per extensió, ens fixem en l'aportació que les nostres dones duen al fet polític, la qual cosa opinem que ha d'ésser molt beneficiosa i ha de contribuir en una mesura no gens menyspreable a l'enaltiment de la mateixa política; car, és evident que llur delicadesa i llur sentiment pregon saturaran d'un veritable encís les actuacions acomplertes.

Per a nosaltres és un tòpic perfectament negligible allò que molta gent ha

dit i diu, encara, a propòsit del dret de ciutadania que la República ha atorgat a la dona —tot dignificant-la— per mitjà del sufragi de què actualment pot disposar; puix que, segons els al·ludits contraopinants sostenen, en general la dona no té la suficient responsabilitat per a fer ús del vot i de tot allò que en ordre de ciutadania pot coadjuvar a situar-la en un nivell parell al de l'home. Breument: Diuen, els que negarien la valuosa aportació de la dona a l'afar de la política, que la mentalitat femenina manca de l'oportú assaonament per opinar i actuar en un aspecte de tanta delicadesa com és l'emissió del sufragi; per la qual cosa, segueixen dient, la dona risca de convertir-se en un instrument eficaç a les mans dels reaccionaris. No cal dir com discrepem en absolut de tals afirmacions, ni cal dir que, contràriament al que les mateixes involucren, tenim l'íntima seguretat que a mida que la dona anirà entrenant-se en la política, no